פסטיבל
חלב ודבש
מועצה אזורית
עמק יזרעאל
מחלקת תרבות
תערוכת אמני עמק יזרעאל
ה-6
שבועות 2018 • מרכז קהילתי, תמרת • 13.5-20.5.2018
אוצרת התערוכה: נורית טל-טנא | הפקה: דוד הירש david@go2print.co.il

״ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל נָעֳמִי אֵלְכָה נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקְּטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי. וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים...״

(מגילת רות פרק ב׳)

אנו נרגשים להציג בפניכם את הקטלוג המתלווה לתערוכה השנתית של "אמני עמק יזרעאל".
התערוכה מהווה מוקד עליה לרגל למבקרים מרחבי הארץ, המבקשים לחוות את רחשי לב המקום באמצעות מפגש אמנות חזותי, מגוון, עכשווי ובן דורי המייצג את פועלם של אמני העמק ממחוזותיה וממגזריה השונים, ביניהם: אמנים בינלאומיים לצד נציגי הסטודנטים מ"בי"ס גורן לתקשורת חזותית - האקדמית עמק יזרעאל".
האמנים בפועלם היצירתי הינם חלק בלתי נפרד מאופיו ויופיו הייחודי של העמק.

זו השנה השישית לקיום התערוכה המתקיימת בתמרת, כחלק מחגיגות שבועות במסגרת אירועי פסטיבל "חלב ודבש", בתמיכת המועצה האזורית עמק יזרעאל.

אוצרת התערוכה: **נורית טל-טנא** | יזם ומפיק התערוכה: **דוד הירש**

אבי ג'ק יעקבי, (תמרת)

משתף אותנו במתנת החתונה לבתו, מור - ציור בדמותה, דיוקן ראליסטי בשמן על בד. בניגוד לרוב ציוריו של אבי המצוירים במרחב הפתוח, בטבע, זו הפעם הראשונה שמוצגת יצירה משלו שצוירה במתחם הסטודיו, הסגור.

אבי וינברג, (מזרע)

מציג עבודה נוגעת ללב מתוך גוף עבודות העוסק בהדי זיכרונות ילדותו. בעבודה מוצג אבי בדיוקן עצמי כילד הרכוב על סוס נדנדה אדום. לדבריו העלאת זיכרונותיו על הבד כמו מבטאים את רצונו לעצור בזמן.
ואולי כמשפטו של קספר האוזר: "אני רוצה להיות פרש כמו שהיה אבי".

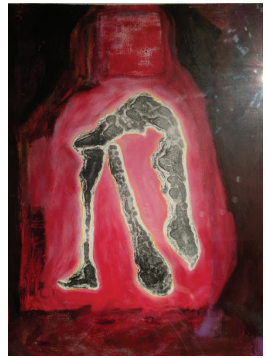

פרופ' אבן בלין, (תמרת)

עוסק ביחסים בין אם וילד, תשוקה ונינוחות באים לידי ביטוי באופן אקספרסיוניסטי. לדבריו, בציור האחד מבוטאת חוויה פנימית עוברית ובציור האחר החוויה חיצונית ומזכירה את תיאורי ה"פייטה" מתקופת הרנסנס, בה המדונה מערסלת את בנה ישו המת, לאחר שהורד מן הצלב.

אולגה קופלביץ, (שימשית)

אי שם בינות עצי חורשת האקליפטוס שוכן לו "משרד" המכיל כסאות, שולחן ומחשב המחובר בחוט חשמל ארוך למבנה מסוים, שעון קיר תלוי לו על אחד הענפים ובריזה מצויה שם בשפע. אולגה פגשה משרד במהלך טיול עם משפחתה בכרתיים בעיירה הקטנה גיאורגיאופוליס השוכנת על חוף הים בצפון מערב האי. הסצנה המעניינת כבשה את לבה ומכחולה והיא העלתה על הבד את מראות עינייה.

אילנה גבאי, (מושב מרחביה)

מביאה את שמחת הליצנים הצבעוניים, שנוצרו בפיסול קרמי ובטכניקת חוליות ומשטחים. תהליך יצירתה מקביל ללידה, החמר שלה לאט לאט לובש צורה והופך לדמות בעלת הבעת פנים ורגש. עיקר נושא יצירתה הינו דמויות פיגורטיביות, הנוצרות בהשראת זיכרונות, דמיון ואנשים הסובבים אותה. אילנה מצטטת: "פיסול הנו אמנות שמרחיבה את הלב והדעת. נוכחות פסל אהוב, מעשירה איכותית את הסביבה ומשרה אוירה נעימה, מרגיעה ונוחה"-(חוקר האומנות והפסיכולוג הסיני צונג בן יון). אילנה עוסקת בפיסול כ-30 שנה, מנהלת סדנאות לפיסול קרמי למבוגרים וילדים בסטודיו במרחביה.

איציק מיכאלי, (גבעת אלה)

הכרוב המכאני העכשווי של איציק מאזכר ציורים מהתקופה המכאנית (1917-1925) של הצייר הידוע פרנגד לג'ה. כמו כן ציוריו מתכתבים עם זרם הפוריזם של אותה עת, בו נטען כי יש להתרכז בצורות בעלות קוים גיאומטריים נקיים בשילוב טכנולוגיה, חומרים חדשים ואסתטיקה מכנית. הפוריזם שאפו לקפדנות של יחסים טכניים בציור. חשיבה זו, זהה לקפדנות שאליה חתר לג'ה שראה עצמו כמכונאי המקפיד על דיוק ומשמעת בהרכבת החלקים כשהוא יוצר את יצירתו, או כדבריו את "החפץ היפה שלו", ללא קשר לסנטימנטאלי. כך גם יצירותיו של איציק, טבע דומם המייצג אהדה לעולם המכאני.

איתי בר יוסף, (שימשית)

מציג צילום של יופי הטבע תחת השמש היוקדת, במונוכרום שחור-לבן.
לדבריו: "השמש המזרח-תיכונית של צהרי יום קיץ אף פעם לא קסמה לצלמים. האור הקשה, הקונטרסטי, נטול הרחמים של ישראל ביולי-אוגוסט אינו דומה במאום לאור האירופי והצפון אמריקאי הרך והמסונן, אליו הורגלנו בצילום הנוף, הצילום הדוקומנטרי והז'ורנאליסטי הקלאסי של המאסטרים הגדולים. כצלם ישראלי החלטתי למצוא דרכים להתמודד עם תנאי האור והסביבה שלנו דווקא בצהרי ימי הקיץ הקשים ביותר. לתת לאור להיכנס למצלמה ולעשות בה כרצונו. "לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ" (תהילים מ"ו ט').

איתי, צלם ויזם הי-טק, בוגר המחלקה לצילום בבצלאל (1995-1999), נשוי ואב לשני ילדים, כלבה וחתול. לרוב עוסק בצילום סדרות פוליטיות-ביקורתיות המתעדות את הנוף הישראלי. הציג בתערוכות בארץ ובחו"ל.

אלה צימבליסטה ננצל, (בית לחם הגלילית)

החיטה, מוטיב מרכזי המופיע בציוריה המופיעים בתערוכה.
החיטה כעדות לטוב הבסיסי שהאדמה מעניקה לאדם. בציור 'שבועות בקיבוץ', (שצויר ע"פ צילום של צלם הקיבוץ, צימבה, אביה של אלה, 1978-9) אלה מופיעה כילדה הניצבת בשדה החיטה והיא כחלק מהתבואה השייכת לכולם באופן שווה, "האדמה של כולנו, החיטה של כולנו, הילדים של כולנו."- זאת על פי האידאה של הקיבוץ דאז.
ובציור השני, (שהינו חלק מסדרה) החיטה הקצורה מעידה כי למרות ה'שפע' שמסביבנו, הרי שהחיטה היא הבסיס לקיומנו, ותחתיה תמיד תישאר שאלת האדמה.

אלון לויטה, (אלון הגליל)

"תפילת הגשם" של הצלם אלון צולמה באמצעות רחפן. התפילה ההמונית התקיימה בראשית השנה, עקב משבר הגשמים בארץ. הרב הראשי לאו הנחה את הטקס על אי שנוצר עקב ירידת מפלס המים בכנרת. הצילום ממחיש את עוצמת הבריאה ותפילת האדם לישועה.

אלי שמיר, (כפר יהושע)

מציג את הציור "דיוקן הדדי בנוף עם מראם סירחאן". מדובר בגרסה נוספת לציור שצויר ב-2016. בציור אלי שמיר ניצב בנוף המואר הפתוח ומולו תלמידתו מראם סירחאן. מדובר בוריאציה נוספת לדיאלוג ביניהם. בעוד שבציור משנת 2016 המבטים של השניים הופנו אל עבר קן הציור, כעת המבטים מופנים זה כלפי זו. לדבריו: "המבט הדדי מתוך שיוויון בין גבר מבוגר ואישה צעירה, בין יהודי לערביה, כל אחד והנרטיב שלו בעולם ובנוף עמק יזרעאל". כתמיד אלי מיטיב בציורו הריאליסטי-המתעד, מנציח דמויות הקשורות אליו ולסביבתו כאשר נוצר הרושם כאילו אנו פוגשים באקראי, מפגש דמויות שאינן יוצרות עמנו קשר עין.

בועז לניר, (שער העמקים)

מקדיש את רוב זמנו לצילום כ"ביטוי אישי", במסגרת תיעוד חבורת שונות בישראל. בתערוכה מוצג צילום מתוך סדרה המתעדת אסירים בחיי היומיום בבית כלא דמון. ה"תיעוד" בבית הכלא משתלב עם סדרות נוספות שבועז צילם מזה 40 שנה, בהתייחסות לקהילות שונות בארץ.

צילומיו התיעודיים הינם בעלי משמעות פוליטית, תרבותית וחברתית, והם מאפשרים מבט רציף ובוחן אודות התפתחות ושינויים בקהילות מסוימות בארץ. "אני משתדל בעבודתי כיום לתת את טביעת האצבע האישית שלי, וללכת בדרכי, ההשפעה של אמנים זרים כבר מאחורי" - (בועז).

גור ברקאי, (מזרע)

"כל המקומות שבהם היית, עולמות שראית וגילית... אורות מהבהבים בשתי שניות חולפים חיי אל מול עיניי... קולות מזמן אחר, הלב אומר להתעורר מהר." - (אברהם טל).

גור מציג את מראות העמק ממקומות וזמנים שונים בטכניקה של שמן על בד ועץ. הציור "אורות בשדה" הינו מעט מופשט ומוגש בפורמט ריבועי, כך שאנו הצופים מותרים באי וודאות ובפרשנות פתוחה לגבי מה נראה בשדה. בציור נוסף, אנו מקבלים מראה מימות החורף הגשומים, הרכב חוצה את הכביש הרטוב. ובציור אחר, מוצגת מחולה צהובה על רקע שדה חרוש. גור מתמקד בסגנון הריאליסטי ומתעניין במיוחד באור המיוחד המתגלה דווקא ברגעים הטריוויאליים. לדבריו: "ציור טוב מתחיל בבחירה מוצלחת: נושא מעניין, זווית מיוחדת, מסגור שדרכו מתגלה מציאות, אור שנותן השראה. ואז הוא נראה כמו קסם, אך נוצר בהשקעה ונשען על ידע וניסיון. אני מזמין גם אותך לצייר איתי בקיבוץ מזרע, ללמוד סודות מקצועיים ולהתאמן בטכניקות מתקדמות!"

דיטה שנטל, (גבעת אלה)

מציגה פיסול קרמי בסדרת "אבנים", שנוצרה בתהליך המשלב טכניקות עבודה קדומות ועכשוויות: עבודה על אבנים, מירוק פני השטח, ציפוי ושריפת חשמל ובור עתיקה תוך שימוש בחומרי בעירה וצובענים מהטבע. כתוצאה מכך התוצאות בלתי צפויות ומפתיעות.

"כמטיילת בארצנו, התעורר בי הצורך לבטא את רשמי באמצעות היצירה. ההשראה התגבשה במהלך שהייתי בטבע תוך התבוננות בצורות, צבעים וחומרים. כמו כן, היכרותי עם עבודותיה של האמנית מריה מרטינז המשתמשת בטכניקות קדומות ועבודות הקדרות המסורתיות של האתיופים, השפיעה על יצירתי". - (דיטה)

דלית פרוטר, (קיבוץ הסוללים)

"טל בשמלה שחורה", נבטת לעברנו מבד הפשתן. דלית עוסקת בציור בשמן על בד, בגישה של ריאליזם מוקפד, אך כזה שמותיר לה ביטוי לבחירות אישות בתוך המציאות הציורית, באמצעות מניפולציות שונות, תוך משא ומתן עם תחושותיה לעניין הנושא אותו היא מעלה על הבד.

"בעבודותיי בדרך כלל נבחר המודל ולאחר מכן המיקום והביגוד. במקרה זה, לראשונה הציור נולד מחולצה בעלת צווארון תחרה של אחייניתי. כל תכנון הציור, כולל בתי כמודל, הגינה והצמחייה של השכנים, נבע מרצוני לצייר את החולצה בעלת הצווארון. בהמשך, בתהליך העבודה, החולצה הפכה להיות שמלה"- (דלית).

הדס לוי, (אלוני אבא)

ביצירותיה כתמיד נוגעת הדס בנימים חשופים של רגשות מורכבים. הפעם היא מציגה חיבוק, מתוך סדרת עבודות הנקראת "יפיפות" (המאכלסת ציורים המציגים את חברותיה של האמנית). בציור מוצג חיבוק בין שתיים, מפגש אינטימי פרטי ועם זאת אוניברסאלי במשמעויותיו.

הדס, ילידת 1973, ציירת, בוגרת "בצלאל".

2002 - זוכת פרס "דיוקן ראשון" של מפעל הפיס לאמנים צעירים.

2015 - "ארט אולימפיה"- תחרות בינלאומית לציור, פרס השופטת Cecile Debray.

הדר קדוש, ("בי"ס גורן לתקשורת חזותית- האקדמית עמק יזרעאל")

סטודנטית לתקשורת חזותית, שנה שלישית. מציגה ציור באקריליק על בד המתאר שדרת עצים סוריאליסטית המרחפת באוויר. העצים שורשיהם גלויים, מדמים מראה של השתקפות או נזילה על הבד. הדר מביאה ציטוט מאת וינסנט ואן גוך: "אם אתה שומע קול בתוכך שאומר 'אתה לא יכול לצייר' פשוט תתחיל לצייר והקול הזה ישתתק."

הילרי זטלר, (מושב ציפורי)

מביעה את התחושה שהסביבה מעוררת בה באמצעות צילום. הילרי מציגה צילומים מתוך הסדרה: "מחולות וחלומות". צילומים חידתיים של פריחת צמחי בר וחיות במושב ציפורי שבעמק. הצילומים צולמו בהשראה הצלם הקנדי: פרימן פטרסון (FREEMAN PATTERSON) שנהג לטשטש את צילומיו באמצעות חשיפות ארוכות. התנועה הרוחשת בצילומים הללו קשורה גם לתחום עיסוקה המקצועי כפיזיותרפיסטית.

הלל לוטקין, (קיבוץ הסוללים)

מציג גוף עבודות בטכניקה מעורבת - קולאז' מורכב המתחבר לכדי יצירה אחת בעלת היבטים ומשמעויות מגוונות, היסטוריות ומשפחתיות.

"מאז ומתמיד נקשרתי ליופי הנמצא בעבר: צילומים, עיתונים, פיסות בד ונייר, אלמנטים המהווים עבורי אסתטיקה ייחודית. אני מוסיף ומוריד אלמנטים עד אשר אני מוצא קשר ויזואלי שאני מחפש. צילומים ישנים, פיסות נייר עיתון וגלויות ישנות מחזיר את המתבונן חזרה בזמן, דרך השכבות השונות הנמצאות בעבודות. כל האמור לעיל בא לביטוי בסדרת עבודות המוצגת המכונה: 'דפדוף בדפי העבר'. העבודות מתפרשות על השנים 2016-2018". (הלל).

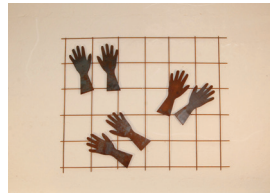

הלל עידן, (קיבוץ גבת)

יצירתו הפיסולית כתמיד מבטאת את הלך מחשבתו. כך למשל בעבודה המכונה "שקופים" מוצגים שלושה זוגות כפות ידיים הפרושות על רשת ברזל כביטוי לזעקתם של האנשים השקופים שחיים בתוכנו. ועבודה נוספת המוצגת בתערוכה: "גלקסיה" נוצרה בהשראת לימודיו בשנה האחרונה, אודות צפונות כדור הארץ.

זמי רייכל, (תמרת)

מספר: "הצילום צולם לפני כשנה ביישובי מטה יהודה, בדרך העולה למושב אדרת. בצד הדרך נגלה לעיניי שדה גדול לאחר קציר כשעץ בודד וערמת עפר הם העצמים היחידים הבולטים בו. למתבונן בצילום מועברת תחושה של סוף וצפייה להתחלה חדשה, כאשר בכל התחדשות עונתית, העץ הוא הדבר היחיד שקבוע".

חיה גרץ רן, (שער העמקים)

ציירת פיגורטיבית עכשווית המשמיעה את הקול הנשי החלוצי, הנעדר מסיפור נרטיב המפעל הציוני. הפעם בוחרת חיה להשמיע גם את הקול הגברי. "על בד הפשתן החשוף. מעמתת תפיסות עבר והווה. בוחנת מחדש תפיסת האתוס הגברי הישראלי. הגברים בני העמק, אוחזים בכלי עבודת השדה. אלה -כזיכרון לאידיאל לדמות הצבר הישראלי כפי שהונצח - בספרות, בשירה, בספרי הלימוד ובתמונות אלבומי הנצחון. בימים אלה, אנחנו (דור ילדי קום המדינה) חווים התפוררות האידיאלים עליהם חונכנו. שסעים חברתיים. רוחות מלחמה מבית ומבחוץ- מאפשרות קריאה אחרת של העבודה. באמנות שלי שואלת שאלות. אין לי תשובות".-(חיה)

"חיה פועלת מתוך אידאלים פמיניסטים, ביקורתיים כלפי הממסד הקיבוצי, וכלפי המיתוסים הציוניים הדורסניים, תוך כדי טיפול בנושאים אישיים לא פשוטים. היא משכילה לפתוח ולחפור בפצע החברתי של המקום בו אנו חיים, מעין תצפית מרוחקת על האידאל הקיבוצי. בצניעות וחוכמה, פעולתה אינה פחות חודרנית, בתולדות הציור המקומי, מאשר פעולתו החתרנית של קארווג'ו בציורו "The Incredulity of Saint Thomas": ספקנותו של תומאס הקדוש - (1601) כאשר הוא חודר עם האצבע לתוך הפצע, הגוף של הקדושה." -(שרון תובל)

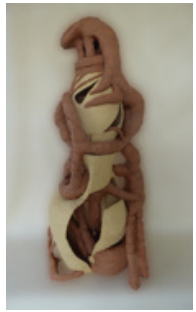

טובה בירן, (תמרת)

מציגה "עֲפָר כְּלִי"- פסל קרמי המתנשא לגובה מטר ועשרה ס"מ. הפסל מתאר את עוצמת שורשי העצים והגזעים, המסוגלים בצמיחתם ללפות בחוזקה, לשבור סלעים ומבנים. השראתה לפסל החלה בעקבות החפירות הארכיאולוגיות בתל שימרון. "ראיתי לפני כד עתיק, עצים שחדרו לתוכו, שברו אותו והתאבנו בצורת חרדון המתחמם בשמש". - (טובה).

טובה רכשה את הכשרתה האמנותית, במקומות שונים: הוראת האמנות במכללת דוד ילין בירושלים, קורסים לפיסול קרמי בעין הוד, לימודי אומנות ועבודה במחלקה לקרמיקה באוניברסיטת חיפה, וקורסים לקרמיקה בקולג' בארה"ב.

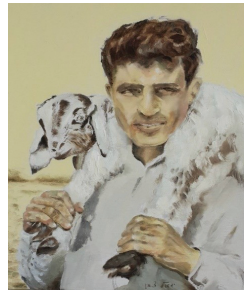

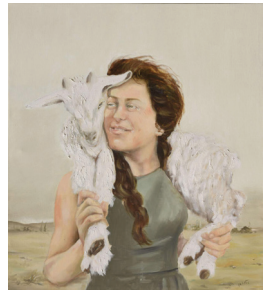

יגאל צבן, (רמת ישי)

הגדיים הצעירים הנישאים על הכתף, מתכתבים עם מנהגי החג ושמחת הבאת הביכורים. ציוריו של יגאל הינם מתוך הסדרה "המרעה", שצוירה במהלך לימודיו אצל הציירת חיה גרץ רן. יגאל בחר להתייחס לנופי העמק המצהיב, בתקופת זמן הנוגעת בראשית ההתיישבות בעמק. כאשר המאפיין את העבודות בסדרה הוא הקשר בן האדם, האדמה והחיה. נושאים הקרובים ללבו.

יונתן טל, (קיבוץ רמת דוד)

מתייחס בציוריו למיתוס היזרעאלי והקיבוצי. מגיש לנו סצנות עמוסות בפרטים ורוויות צבע. בציור מוצג הטרקטור העתיק שהופעל בקשיים מרובים במהלך טקס ביכורים אזורי, בחג השבועות אשתקד. הטרקטור נחשב ככלי עבודה חקלאי מיתולוגי בהקשר לחיבור לאדמה ולהתיישבות, אודותיו נחרז והושר בינקותנו: "בואו נא לראות מהר, טרקטור בא אל החצר! הוא נוסע וחורש ותמיד רועש, רועש." (מתוך: "בוא אלי פרפר נחמד" מאת: פניה ברגשטיין).

ציור נוסף המכונה: "ההפגנה" - צויר לקראת פתיחת מרוץ העמק מרמת דוד לנבטים, במהלך החורף שחלף. הציור מבטא את הלהט וסערת הנפש בנוגע לשינויים העתידים שיתרחשו בעמק והחשש מחורבן הבית הקיבוצי. יונתן כמנהגו הפך מאורע אזורי עכשווי למיני אפוקליפסה של צעקה ויזואלית. לדבריו: "מדובר באיום הממשלתי למקם את נתב"ג 2 במרכז העמק. הקיבוץ מוצג כספינה תקועה ללא יכולת לברוח מגורלה, מה שנראה לתושבי האזור כאסון תעופתי סביבתי - שיביא את הקץ על האידיליה החקלאית".

ד"ר יוסי שנטל, (גבעת אלה)

עצי העמק מופיעים כמוטיב חוזר בציוריו של ד"ר שנטל במהלך השנתיים האחרונות. בשנה החולפת הציג בציור בשמן על בד את עצי הברוש סביב מצבת הטייס. ואילו השנה האקליפטוסים מאכלסים הבד שלו. באחד מהם מוצג עץ אקליפטוס בבדידותו לצד שדה כותנה, העץ ממוקם בצד הכביש בין קיבוץ גניגר לצומת עדשים, תחת צלו מכונית ישנה חונה. ובציור השני מוצגת פיסת נוף הממוקמת דרומית למושב אלוני אבא, באר עמוקה ויפה בצל עץ אקליפטוס אדיר. ציור זה נוצר בסתיו כשהשדות חרושים לקראת הזריעה, ד"ר שנטל ובנו נמרוד יצאו כהרגלם בשבת בבוקר לצייר בשטח.

יעל הרפז, (גבעת אלה)

כתמיד, ציוריה המופשטים נאמנים לסקאלת צבעים מונוכרומטית המשלבת בין המונוכרום של ציר השחור-לבן למונכורום אדום-ורדרד בשלל גווניו. הציורים עוסקים בנושאים בראשיתיים טעונים.

ציוריה המוצגים בתערוכה עוסקים בנופים, הטבע הופך למראה משקפת, לקו תפר בין חוץ ופנים. הציור עושה כבתוך שלו בחומרי המציאות. פרחים דמיוניים, עצים דמיוניים, תנועה וקווים ממשיים.

יעקב דורצ'ין, (כפר החורש)

יצירתו הפיסולית מפיחה נשמה בברזל. מאסת הברזל הכבדה עוברת תהליך ריתוך. רדי-מייד של חומר תעשייתי בשילוב כותרת לירית רכה. והנה עוד רגע גוש החומר הכבד בקלילות ירחף לו. הפסל "בית ושביל", המוצג לראשונה בתערוכה זו, הינו אינטרפרטציה לתבנית המהווה מוטיב חוזר לאורך תולדות האמנות, ביצירות רבות העוסקות בדימוי "בית ושביל". דורצ'ין יוצק בתבנית הבנאלית נראות מחודשת.

דורצ'ין - פסל, צייר, מדען, מהאמנים החשובים והבולטים בישראל בעשורים האחרונים ומבכירי הפסלים בארץ. עבודותיו נטועות עמוק בנוף הישראלי ובטבע ועוסקות בנושאים מקומיים ואוניברסליים. יצירותיו הוצגו בתערוכות יחיד וקבוצתיות רבות בארץ ובעולם. על עבודתו ויצירותיו זכה בפרסים רבים וחשובים, בהם פרס ישראל בתחום האמנות הפלסטית לשנת תשע"א ופרס א.מ.ת לתרבות ואמנות.

יעקב קלקה, (כפר יהושע)

כבן מזל שור יעקב מצא עניין ביצירת פסלי שוורים בטכניקה של חיתוך וריתוך משטחים מפלטת ברזל. השוורים הגיחו לסביבתם הטבעית - העמק.

יעקב גדל בשדה נחום, בעמק בית שאן, לפני יותר מ-45 שנים התחתן עם בת כפר יהושע ומאז מקומו מגוריו בכפר. לדבריו: "הבנו שלכל אחד יש את 'העמק' שלו..."

יפעת גולן, (אלוני אבא)

מתמקדת בציור בני משפחתה על רקע נופי העמק. בציורים בתערוכה מוצגים שלושה מארבעת ילדיה. יפעת מעלה בנו געגוע לבננו המשרתים בצבא אי שם, באמצעות ציור בשמן על בד, בו מוצג בנה החייל (בעת שהייה בחופשה) כשהוא יושב במרפסת הסטודיו שלה באלוני אבא. ובציור נוסף מוצגות בנותיה בטיול ברחבי המושב.

מיכל אלעזר צור, (אלון הגליל)

מרבית פסלי הברונזה של מיכל מציגים בעיקר דמויות אנושיות המספרות את סיפורן במסע. באמצעות פיסול פיגורטיבי רך, מיכל מצליחה להעביר בפסליה רגש תוך שהיא מדגישה את יופיו של הגוף בתנועתו, תוך ניצול הידע באנטומיה והבנת התנועה של גוף האדם.

כמי שגדלה ומגדלת בעלי-חיים וסוסים בפרט, מתמקדת מיכל בחלק מפסליה בקשר של האדם עם החיה, בעיקר עם הסוס, קשר שמהווה מטאפורה ליחסים בין בני האדם.

אחד הפסלים המוצגים בתערוכה מכונה: "נאמנות". סיפור הפסל קשור בנימי ילדותה, כילדה הרוכבת על סוסים מגיל צעיר. לדבריה קיימת נאמנות, תלות ואחריות הדדית בין הרוכבת לסוסה. כאשר הנאמנות כערך חשוב במשפחה, בחברה, ובמדינה.

מיכל דורון, (קיבוץ יפעת)

"התמוססות, התמזגות, התמסרות"- זהו שם היצירה המורכבת משלושה משטחים.
עבודת תבליט דו צדדית בטכניקה של נייר על גבי פרספקס.
העבודה מובילה אותנו הצופים לתנועה כשותפים למסלול בדרך.
מיכל, לומדת ומלמדת פיסול בנייר כ 20 שנה, מקור השראתה העיקרי הינו מראות הטבע בעמק.

מיכל ויטלס, (בית שערים)

הדמויות, שהיו מאז ומתמיד הנושא העיקרי ביצירתה, מפנות את מקומן ל"טבע דומם" - Still life. ציור של עציץ בגוניה הממוקם במרכז הקומפוזיציה וכן ציור נוסף העוסק בדיאלוג כפול בין הצופה לנצפה.
ציוריה בעלי משטחי צבע עזים "נקיים" ונרחבים כחלק משפתה הציורית הייחודית.
מיכל, רכשה את השכלתה בתחום האמנות בלימודי חוץ במכללת עמק יזרעאל, באוניברסיטת חיפה ובמכון לאמנות באורנים. הציגה בעשרות תערוכות ברחבי הארץ.

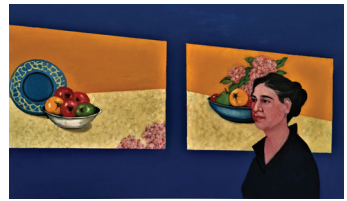

משה שוחט, (תמרת)

לרוב יצירתו הפיסולית עוסקת באדם וקשורה למראות הטבע, ואדמת העמק, מהם הוא שואב את חומרי יצירתו והשראתו. הפעם משה מפתיע ומציג כיון רעיוני חדש במקבץ מברשות פיסוליות עשויות טכניקה מעורבת, אלא שרכות שיער המברשות הפך לנוקשה וחרוט באבן. חגיגת נקיון לקראת חג זה או אחר.

נילי רמות, (קיבוץ שריד)

מציירת את אירוס הגלבוע הסגול. "סקרנה אותי ההתמודדות עם תנועתו המיוחדת, ואהבתי את הדרך בה הוליך אותי הפרח הזה, עד שהגיע אליי מתוך הקנווס ונטמן בתוך המצע הירוק העמוק שהקיף אותו. הציור הוא פרי התבוננות עמוקה בתנועת כל עלה ונימיו הקטנים כל כותרת לחוד ויחדיו המייצרים הרמוניה מקסימה של הקיפולים פנימה והחוצה, מחול משותף." - (נילי)

"אינני רוצה שלנוף הזה, ההוֹפך מלים, יהיה סוף
אני רושם: אמצע נובמבר, מטע של שקט, שליחים רצים בו, ואם יש רַע, הוא לא היה כאן היום." - ג'ורג' מתיא אבראהים (ישראל אלירז)

ניצן בר מוחה, ("בי"ס גורן לתקשורת חזותית- האקדמית עמק יזרעאל")
סטודנטית לתקשורת חזותית, שנה שלישית. המיצב של ניצן "פתרונות אחסון", עוסק בהתבוננות פילוסופית אודות התוכן המסתתר בכל מקום סביבינו תוך שימוש באריזות קרטון גנאריות. לדבריה: "חיפוש האמת, מרדף אחר תוכן שאובד ומשמעות נשכחת. זיכרונות יכולים ללכת לאיבוד לנצח בעמקי נפשו של האדם. הם לא נגישים לנו, אבל מתוכם מתפתחים החשיבה, ההגיון, הרגש והפעולה של כל אחד מאיתנו. המיצב בנוי במבנה חופשי ללא הגדרת סוף והתחלה, הצופה רשאי לבנות לעצמו מסלול דרך ההסתובבות".

נירוואנה אסדי דבאח, (דיר אל-אסד)
עוסקת בציוריה האחרונים בשילוב בין געגוע לילדות ולעבר, לחוויות מהגרעין המשפחתי הערבי ובין מבט מורכב כלפי עולמה בהווה המכיל מחוזות נוספים מהעמק והרחבת קשרים תומכים משמעותיים. ציוריה המוצגים בתערוכה מעלים על כד רגעים שצוירו מתוך צילומים ישנים מהאלבום המשפחתי, המבטאים קירבה וחום. בציור "משפחה בעמק" הסבתא והדוד במנוחת הצהריים (מתוך צילום משנת 1993) הודבקו על רקע נוף העמק שצויר מתוך צילום עכשווי. המיזוג של הצילומים לציור אחד מאחד בין הזמנים, ובמשמעותו הנוספת מבטא את תחושת התמיכה בין משפחתה הפרטית לבין המורחבת בעמק, המונה את המורה שלה לציור אלי שמיר וחבריה הציירים, ללא הבדל גזע דת ומין.

לדבריה: "זכרונות ילדותי היפים, כמו זיכרונות ילדות מתוקים של אחרים, רלוונטים לכל אחד באשר הוא וכתמיד האמנות מקרבת עולמות וחוצה עדות דתות ופוליטיקה".

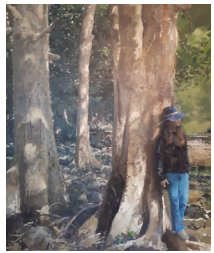

ד"ר נמרוד שנטל, (גבעת אלה)

מנסח ניסוח ויזואלי עכשווי לדמותה של דריאדה - נימפת העצים המתוארת במיתולוגיה היוונית. בכתובים היא מתוארת כדמות ביישנית הקשורה לאתר מסוים בטבע, בפרט לעץ. כמו כן מוצג ציור נוסף: נוף העמק המוכר והאהוב בשמן על בד. ד"ר נמרוד שנטל רואה עצמו כאוטודידקט בעיקר, לומד אצל המורה והצייר רפי שנייר. הציג תערוכת יחיד במשמר העמק.

סיגל שמיר, (גבעת אלה)

מקור השראתה לעבודת החמר: "שדות עגולים", נבעה מתצפיותיה במקומות שונים ברחבי העמק, במשטחי החמר העגולים ניתן להבחין בצורות גאומטריות המסמנות שדות ושטחים חקלאיים. שטחים אלה כציור אבסטרקטי בגוונים ההולכים ומשתנים עם שינויי עונות השנה.

"אחת הצורות שתפסה את עיניי במיוחד היא השדות העגולים שנוצרו בעקבות פיתוח טכנולוגיות השקיה חדשות, שלא היו קיימות בתקופת ילדותי" - (סיגל).

סמדר כץ, (נהלל)

נהלל, נופי העמק ואנשיו מהווים מקור השראה אינסופי עבור סמדר- ציירת ראליסטית-קלאסית. מאות ציורי נוף ודמויות של תושבי העמק צוירו במכחולה. "משם יצאתי ולשם תמיד אשוב". - (סמדר).

לדבריה, אמנים רבים מתקופות שונות משפיעים על סגנון ושפת ציוריה האישית ביניהם: אמנים מתקופת הבארוק, רמברנדט, וורמר, ולאסקז. האמנים הרוסים של סוף המאה ה-19 ובמיוחד צייר הנוף יצחק לויטן, וכן אמנים צרפתים, אמריקאים ואנגלים בני המאה ה-20.

עדי נס, (בלפוריה)

מביא בצילומיו את סצנות גיבורי התנ"ך החיים במציאות עלובה, חסרת תוחלת ועתיד. אנשי המעמד הנמוך, שמצאו את מקומם בשולי החברה, בתקופות השפל של חייהם.

הסצנה הצילומית "יעקב ועשו" במעמד טקס "מכירת הבכורה", מתרחשת בבית תמחוי מקומי, על ספסל אחד יושבים עשו-אדום השיער ואביו, כאשר יעקב מגיש לאביו את נזיד העדשים. על פי עדי גם בבית התמחוי, במקום בו כולם נטולי כל במידה שווה, עדיין מתבצעות מניפולציה ומרמה.

ובצילום נוסף המוצג בתערוכה: רות ונעמי מלקטות שאריות בשוק הפתוח בסופו של יום. הנופים החקלאיים שהופיעו במגילת רות, הוחלפו בצילום בנוף העירוני המודרני. השוק מחליף את השדה בו אוספים אנשים חסרי-כל שאריות בתנוחה שכמו נלקחה מציורו של Jean-François Millet "המלקטות". שקיות הניילון הפזורות בכל עבר יוצרות תחושה כאוטית של חורבן, דלות ושבר.

הצילומים מצביעים על השפל העמוק שהחברה הישראלית הגיעה אליו, עם המהפך שעברה בשנים האחרונות מחברה אוטופיסטית בעלת אידיאלים שוויוניים, ערכים סוציאליסטיים ודאגה לזולת - לחברה כובשת, קפיטליסטית, מנוכרת ובה פערים חברתיים עמוקים ובלתי הכרחיים.

באמצעות ההרכבה של דמויות הומלסים חסרי זהות על התשתית המיתית של סיפורי התנ"ך, מעמת עדי נס בין המציאות הישראלית העכשווית לבין ההיסטוריה והמיתוס של העם הנבחר, ומקרין את דימויי המציאות החברתית המטרידה של ישראל בשנות האלפיים אחורה אל עברו של העם.

עופר שפריר, (קיבוץ יפעת)

מציג צילום של קבר הטייס שלום רקיר אשר בשדות העמק. לדבריו "הצילום הינו חלק מסדרת צילומים, בהם אני מצלם נופים שהם חלק מהמיתולוגיה הפרטית ואולי דמיונית שלי, במקום הזה (העמק)".

עופר מושפע מצלמי נוף אמריקאים וגרמנים. לרוב עוסק בצילום טיפולוגי. הציג עד כה במקומות שונים, ביניהם: מוזיאון חיפה, מוזיאון "ינקו דאדא", מוזיאון רמת גן לאמנות וב"בית האמנים" בירושלים.

עמרי אילת, (כפר יהושע)

שואב את השראתו מנופי העמק, העצים והחיבור לאדמה ובאמצעות הצילום מביע את זיקתו הרבה לטבע ובכך מגשים את החיבור בין אהבתו לצילום ולטבע. רגש הוא חלק בלתי נפרד מצילומיו, תוך הקפדה על טוהר הצילום, אור וקומפוזיציה נכונה. ללא התערבות מניפולציות של עיבוד.

בצילום מוצגת דמות נשית עירומה ומסתורית בינות סבך ענפים. הצילום מספר סיפור הפתוח לפרשנות.

ענת אלון, (כפר יהושע)

"בעבודותיי מתקיים חיבור אישי לטבע. תוך כדי תהליכי ריפוי עצמי, ניבטים כמראה בהתבוננות ומאפשרים תהליכים של נבירה, ניקוי ואוורור מגירות פנימיות. תיעוד הנוף משקף את תנודות התודעה. תהליך התכלות החומר בנוף החקלאי פסטורלי, חופף לנפש ולגוף". - (ענת).

ענת מציגה בציור שמן על בד את "מנוחה אחרונה" - מקבץ כוורות מתפוררות שיצאו משימוש. תהליך הציור התחיל בטבע והמשיך למחסנים. העבודה מבטאת עבורה את מחזוריות החיים והקבלה בין חייה עם הנוף המחזורי המשתנה סביבה ובתוכה. כוורות - קברים - חיים.

ענבר מיצ'ל, (נהלל)

מציגה סדרת עבודות המכונה "אל האור". במרכז כל עבודה מופיעה דמות שהינה כמו יוצאת ממצע הנייר השחור לעברנו. באמצעות צבע, קו ותנועת יד חופשית, ענבר מצליחה להביע ברגש רב את נפש הדמות.

ענבר ביקשה לעסוק בנפש האדם באמצעות גוף העבודות, כאשר הדמויות מספרות את סיפורן דרך עיניהן המישירות/משפילות מבט.

פטריסיה הלר (כרמיאלי), (גניגר)

מנציחה בשמן על בד ובצבעוניות עזת צבע את הסטודיו של האמן שאול בנאי ז"ל, חבר גניגר לשעבר. הצריף, שריד מתקופות אחרות, ימי ראשית ההתיישבות בעמק, מוצב בפינת חמד בגניגר, לצילם של שני עצי פיקוס. הציור הינו מחווה לזכרו של שאול, ליצירתו ולמקום עבודתו הקסום, שאין ולא יהיה שני לו.

לדבריה: העמק - הינו הנקודה הכי רחוקה מבית ילדותה שלחופי ריו דה ז'ניירו, הריחוק מאפשר לה התבוננות ומעניק השראה.

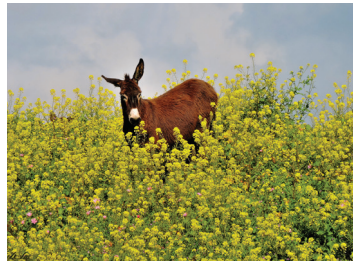

רחל אלוני, (קיבוץ מזרע)

מראות העמק מהווים השראה עבורה. רחל משתפת במספר צילומים המציגים את יופי הטבע השופע החי והדומם, עונות השנה המתחלפות ומראות הרקיע ביום ובליל.

רחל מבקשת להביא מדבריו של שאול טשרניחובסקי: "האדם אינו אלא תבנית נוף-מולדתו".

רחל נמש ישראלביץ, (תמרת)

עוסקת בבחינת זהות אישית בגוף עבודות בשמן על בד. ביניהן קבוצת דיוקנאות עצמיים, שלתחושתה לא צלחו לבטא את הדיוקן המשקף את גרעין האמת שבה, בתוכם מהדהדים דיוקנאות עצמיים שלה מתקופות קדומות, כאשר אביה כל העת נוכח בתוך דיוקנה.

עבודה נוספת העוסקת בזהות וביחסיה האינטימיים עם אמה, מכונה "אמא A9384". לדבריה: "לאמא שלי טבוע מספר על האמה אותו הטביעו הגרמנים על זרועם של היהודים ששהו במחנות הריכוז. המספר הזה מלווה אותי כחלק מחיי חיבוק של אמא והמספר מציץ - הטפה של אמא והמספר נוכח...".

רינה בובראוגלו, (כפר יהושע)

עוסקת בחקירת חומר, טקסטורה, מקצב, וחוויות גופניות בשפת בכתמים. המופשט שלה ממלא את הנייר, אפשרי שיקרא כנוף פנימי, חוויה מטאפיזית המוליכה אותנו הצופים אל מובלעותיו באמצעות מקצב הקווים הצפופים.

רינה מטפלת באמנות, מרצה, ומדריכה, למדה אמנות אצל האמנית מאיה כהן-לוי.

שושנה אופנהיים, (תמרת)

מציגה טריפטיך שנוצר בעבודת יד, עבודת אריחים שהוטבלו בגלזורות שונות. כאשר העץ מופיע שוב ושוב בהקשר לאור המשתנה בשעות היום. אריחי הבוקר הוטבלו בתכלת, ארחי הצהריים הוטבלו בטורקיז ואילו אריחי הערב הוטבלו בצבע טורקיז כהה. לדבריה, העצים והטקסטורה המוצגת מושפעים מזכרונות פנימיים.

"כי האדם עץ השדה, כמו האדם גם העץ צומח, כמו העץ האדם נגדע, ואני לא יודע איפה הייתי ואיפה אהיה, כמו עץ השדה..." - (נתן זך)

שמחה עיבל, (תמרת)

מברכת אותנו בשבת שלום באמצעות אומנות שימושית. פמוטי חמר וברזל דקורטיביים, בעלי צורות גיאומטריות צבועים בצבע. הפמוטים נוצרו בעבודת אובניים בשילוב עבודת יד ובשריפת ראקו - שהינה טכניקת שריפה יפנית עתיקה בה הכלי לוהט בטמפרטורה של 1000 מעלות נכנס לעישון נסורת ללא חמצן ויוצר רדוקציה ייחודית.

שרה אבנין גנישר, (קיבוץ יפעת)

אמנית טקסטיל, מציגה עבודת רקמה חופשית על בד כותנה. העבודה מבוססת על נוסטלגיה וזיכרונות מבית הוריה, לדבריה: "העיר הלבנה היא קזבלנקה, מוצאם של הורי, ואני נולדתי בארץ. לפני כעשור ביקרתי בקזבלנקה והמפגש הראשון שלי עם העיר היה במסעדת דגי בקלה, שם התחברתי מיד לריח הבית...".

תמימה שנפ, (גבעת אלה)

מציגה "ציפור על ענף עץ יבש", ציור בטכניקה מעורבת: זריקות צבע, זפת והתזה ושימוש בשפכטל. שילוב בין רקע אקראי מופשט ופיגורה ריאליסטית, הסלעית הישובה על הענף.

תמימה מושפעת מסביבתה מהטבע ומאהוביה, והם מהווים מקור השראה ליצירתה.

תרצה אשכנזי, (תמרת)

מגישה לנו על השולחן "סיפור משפחתי" - דמויות משפחתיות מאלבומה הפרטי. יצירה שהיא קולאז' על זמני בין הדורות בטכניקה מעורבת, צילום וצבעי שמן על בד. הציור הינו נרטיב מתוך סדרת עבודות אודות סיפורי תיעוד משפחתי לדורותיו.

"פִּתְחוּ אֶת הַשַּׁעַר, פִּתְחוּ־הוּ רָחָב,עָבוֹר פֹּה שַׁרְשֶׁרֶת זָהָב: סַבָּא וְסַבְתָּא, וְדוֹד וְדוֹדָה וּבְכָדִים וְנִינִים בְּמֶרְכָּבָת פְּנִינִים..." (פניה ברגשטיין).

מועצה אזורית
עמק יזרעאל
מחלקת תרבות

תערוכת אמני עמק יזרעאל
6

שבועות 2018 • מרכז קהילתי, תמרת • 13.5-20.5.2018

אוצרת התערוכה: נורית טל-טנא | הפקה: דוד הירש david@go2print.co.il